

Có đôi b n kia yêu nhau m t th i gian khá lâu m i ti n đ n hôn nhân, nh ng đ i s ng chung c a hai ng i ch t t đ p đ c kho ng m t năm. Sau đó, m i ng i đ l con ng i th t c a mình, nh t là khi v ch ng có chuy n b t đ ng ý ki n. Ng i ch ng r t là nóng tính, khi v không đ ng ý chuy n gì thì n i gi n lên và đ a đi u này đi u kia đ v ph i chi u theo ý mình. Ng i v tính tr m tĩnh h n nh ng khi bu n gi n ch ng thì không nói ra nh ng dùng thái đ im l ng nh là m t vũ khí, khi n ng i ch ng r t là t c t i. Khi ng i ch ng càng nói to và càng gi n đ thì ng i v càng im l ng và t thái đ b t c n, làm nh không nghe, cũng không bi u l m t ph n ng nào. S gi n đ và l n áp c a ng i ch ng khi n ng i v ngao ngán, không mu n nói lên ý ki n c a mình, nh ng bà im l ng cho ch ng th y r ng nh ng gi n đ đ a n t đó không có nh h ng gì đ n bà. Khi ng i v im l ng quá lâu, có khi đ n ba b n ngày, ng i ch ng r t là b c b i, t c t i mà không làm gì đ c. Vì không bi t cách gi i quy t b t đ ng ý ki n, đôi v ch ng này luôn luôn s ng trong ng t ng t và căng th ng.

Tác gi James Fairfield cho bi t khi gi a hai ng i có s b t hòa, chúng ta th ng ph n ng b ng năm cách khác nhau: Rút lui đ đ c yên thân, l n l t đ dành ph n th ng, nh ng b đ gia đình êm m, th a hi p đ đôi bên đ u vui v ho c quy t tâm gi i quy t b t hòa. Trong Câu Chuy n Gia Đình k tr c chúng tôi đã trình bày v ph n ng th nh t, là rút lui, và nh ng đi u thu n l i hay b t l i cho ng i lúc nào áp đ ng ph ng cách rút lui. Hôm nay chúng tôi xin trình bày ph n ng th hai mà m t s ng i th ng áp đ ng khi có chuy n b t hòa v i ng i chung quanh, nh t là v i ng i ph i ng u.

Ph ng cách th hai: L n l t đ dành ph n th ng

Có m t s ng i m i khi v ch ng có chuy n b t đ ng ý ki n thì nh t đ nh ph i chi m ph n th ng cho mình. Nh ng ng i này nghĩ r ng mình khôn ngoan nên không bao gi sai; ý c a mình luôn luôn đúng h n, hay h n và khôn ngoan h n. L n l t đ chi m ph n th ng th ng là cách c a nh ng ng i có tính c ng r n, hay áp đ o ng i khác, cũng là ph ng cách các ông ch ng hay áp đ ng. Các ông bi t mình là ch gia đình, là ng i có quy n trong gia đình nên dùng quy n đó đ bu c v con làm theo ý mình. N u v con nói hay làm đi u gì trái v i ý mình, các ông ch ng này s n i gi n, n t n , la l i om sòm khi n v con ho ng s ph i chi u theo ý các ông. Các bà cũng có ng i dùng ph ng cách l n l t nh ng nh nhàng và êm d u h n. Ch ng h n nh các bà dùng s h n d i, l i đay nghi n phàn nàn ngày đêm, ho c dùng n c m t đ ch ng ph i nh ng b c. Khi v ch ng có chuy n b t đ ng ý ki n, ng i ta cũng th ng t n công vào t ái hay th di n c a ng i kia đ ng i đó ph i chi u theo ý mình.

Rút lui, im lặng, không bày tỏ phần nào hay ý kiến khi vợ chồng bất hòa hay xung đột với nhau không phải là phương cách tốt để giải quyết nan đề, nhưng làm như thế để dành phần thắng cũng không phải là phương cách chúng ta nên áp dụng. Nhưng ngay lúc nào cũng rút lui, không nói lên ý kiến và sẵn sàng hy sinh những mục tiêu của mình để giữ hòa khí trong gia đình là người không nhìn thấy giá trị của chính mình. Người đó sẽ dễ bị đẩy vào bất công và phải chịu nhiều thiệt thòi trong đời sống. Người làm như thế để dành phần thắng thì lại xem mình quá quan trọng, quyên làm của mình phải được tôn trọng, ý kiến của mình lúc nào cũng hay, cũng đúng, và vì thế lúc nào cũng muốn dành phần hơn. Trong hai vợ chồng, nếu một người sẵn sàng rút lui thì người kia sẽ có khuynh hướng làm như thế. Đây là điều thường thấy trong các gia đình Á đông. Người vợ lúc nào cũng im lặng, sẵn sàng chịu thiệt thòi, còn người chồng thì bất nết, áp chế, làm như thế trong mọi phương diện.

Khi vợ chồng có chuyện bất hòa, người áp dụng phương cách làm như thế thắng là người ích kỷ, không nghĩ đến hạnh phúc của người phải nhường hay niềm vui chung của gia đình nhưng chỉ nghĩ đến phúc lợi của riêng mình. Người ta có nhiều cách làm như thế để dành phần thắng. Có người dùng những thói xấu hay lợi dụng của người phải nhường trong quá khứ để tấn công, khi người đó thấy mình có lý và không dám nói gì nữa. Người thì dùng những mặt, nói buồn khổ, hoàn cảnh thường tâm, bất hạnh của mình để người kia cảm động, thường hối hận và chịu theo ý mình. Có người thì nhọc nhằn những đau đớn, thiệt hại mà người kia đã gây ra trước kia, khi người đó phải nhận những đền bù cho mình. Nếu một người quyên tâm phải thắng khi có bất hòa giữa vợ chồng, người đó sẽ áp dụng bất cứ phương cách nào để đạt được mục tiêu của mình. Họ sẵn sàng hy sinh hạnh phúc chung để đạt được điều họ mong muốn. Khi vợ chồng có điều bất đồng ý kiến mà chúng ta nhận được như muốn hơn, với bất cứ giá nào, chỉ không kiên nhẫn nghe ý kiến của người phải nhường, chỉ nghĩ chúng ta là người ích kỷ, cần cù và kiêu ngạo. Người như thế khó có thể đem lại hạnh phúc cho người khác. Kinh Thánh dạy về cách cư xử với người chung quanh như sau: Hãy lấy lòng yêu thương nhau mà yêu nhau như anh em; hãy lấy lòng kính nhau... Trong vòng anh em phải cho hiệp ý nhau... Cho mình là không ngoan (Rô-ma 12: 10 & 16). Lời Chúa cũng dạy: Hãy khoan dung, tha thứ nhau khi anh chị em có điều than phiền nhau; như Chúa đã tha thứ anh chị em, thì anh chị em cũng phải tha thứ. Trên hết các美德, hãy thêm tình yêu thương, là sợi dây ràng buộc toàn họ (Thê-lô-sê 3:13, 14, Bên Dành Mọi).

Chúng ta cần kiên trì tìm lại cách mình đang xử khi có bất đồng ý kiến với người khác. Nếu chúng ta luôn luôn cho ý mình đúng và buộc người kia phải chấp nhận, có thể chúng ta có mặt trong hai nạn đũa sau:

Mặc cảm tội lỗi hoặc tội tôn

Khi mặt người không có cái nhìn đúng về chính mình sẽ có mặc cảm tội lỗi hoặc tội tôn. Người mặc cảm tội lỗi nghĩ rằng mình thua kém, không có giá trị đối với người chung quanh, do đó thường có nhu cầu ái, cái tôi dễ bị chạm. Người tội tôn thì mặc cảm sợ công nhận được người khác chú ý và tôn trọng, vì thế không muốn nhượng bộ nhượng sẽ dùng nhượng phẫn ng cách âm thầm, khéo léo để dành phần thắng. Người có mặc cảm tội tôn thì cho mình là người quan trọng, ý kiến và quyết định của mình phải được chú ý và tôn trọng. Người tội tôn cũng có nhu cầu ái và cái tôi rất lớn, do đó sẽ dùng nhượng phẫn ng cách mạnh mẽ, rõ ràng để chiếm phần thắng về mình. Ví dụ với người có mặc cảm tội lỗi nên lo lắng người khác có thể nhốt là trong trường hợp người chấp nhận thua kém và với mặt phẫn ng đi đến nào đó. Chúng ta nên nhớ gia đình nghèo khổ, học vấn thấp kém, đáng người thua kém hơn hoặc đi làm ít hơn... Nhưng người chấp nhận này thường có mặc cảm là mình thua kém, cái tôi dễ bị chạm nên khi có ý kiến khác với ý mình thì dùng quyền làm chấp nhận lo lắng, chê ý của và, buộc và làm theo ý mình để ái và cái tôi được thỏa mãn. Khi có mặt bên bề hay bà con trong gia đình, người chấp nhận mặc cảm thường dùng uy quyền nể nang, bắt buộc để cho mặt người thấy mình thật sự là chủ gia đình.

Không phân biệt được giữa đi u mình cần và đi u mình muốn

Khi mặt người không phân biệt được rõ ràng đi u mình cần và đi u mình muốn cũng dễ bị khi người khác trái ý kiến với mình, và thường lo lắng, áp đảo người khác để đạt được đi u mình muốn. Trong đời sống chúng ta có nhu cầu như cầu đích thực, không có không được, nhượng cũng có nhu cầu như cầu giả tạo, là đi u ta muốn chỉ không thật sự cần. Không phân biệt rõ ràng hai đi u này cũng khiến ta muốn lo lắng người khác để đạt được đi u mình muốn. Chúng ta thường thấy đi u này nên trẻ con. Khi các em muốn ăn bánh kẹo không đúng lúc hay chỉ nhượng để vượt nguy hiểm thì cha mẹ không cho hoặc ngăn cản. Đây là nhượng đi u các em muốn chỉ không cần nhượng các em nghĩ đó là đi u các em cần phải có, nên các em gào khóc hay nếm và để cha mẹ phải chiều theo ý các em. Nhưng người đã lớn nhượng không nhượng thành cũng cần xem xét nhượng thật hay, không được đi u mình muốn thì nên để hoặc áp đảo để người phải nhượng phải chiều theo ý mình.

Có nhượng ông chấp nhận không nhượng muốn và chăm sóc nhượng còn phải hiểu mặt chuyên.

Nếu người vợ thấy đó là điều quá đáng và không chịu, các ông chồng đó sẽ phải giận và áp dụng biện pháp này hay cách khác để phải chịu ý mình. Thông thường như thế, cũng có những bà vợ đòi hỏi chồng những điều quá đáng, như đi làm về phải giao hết tiền bạc, phải mua sắm những món trang điểm, phải dành tất cả thì giờ cho gia đình, v.v... Nếu chồng thấy đó là những đòi hỏi quá đáng và không làm thì các bà sẽ giận, còn những đấng chồng không chịu nổi mà phải chịu theo ý mình. Đây là trường hợp những người chưa trưởng thành vì cái tôi còn quá lớn, và cũng không phân biệt được rõ ràng đâu là điều mình muốn, đâu là điều mình cần (còn tiếp).

Minh Nguyên

Chàng Trình Phát Thanh Tin Lành